

יְדֵי יְסֻדָּה אֶרֶץ. (תהלים כ"ט) קוֹל ה' בְּהִדְרָה. וְאוֹמֵר (תהלים
 קי"א) הוֹד וְהִדְרָה פָּעְלוּ וְצִדְקָתוֹ. (תהלים כ"ט) קוֹל יי שִׁבְר
 אֲרָזִים, זֶה קִשְׁת שְׁמִשְׁפֶּרֶת עֵצֵי אֲרָזִים וְעֵצֵי
 בְּרוֹשִׁים. (תהלים כ"ט) קוֹל יי חִצָּב לַהֲבוֹת אֵשׁ, זֶה
 שְׁעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין הָאֵשׁ וּבֵין הַמַּיִם, שְׁחוֹצֵב כַּח
 הָאֵשׁ וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִלְּלַחֵךְ הַמַּיִם גַּם מוֹנֵעַ
 מִלְּכַבּוֹתוֹ. (תהלים כ"ט) קוֹל יי יִחִיל מִדְּבָר, שְׁנֵאמַר (תהלים
 י"ח) וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם.
 יוֹתֵר מִן הַמְּדַבֵּר. (תהלים כ"ט) קוֹל יי יְחוֹלֵל אֵילוֹת
 וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אֵמֶר כְּבוֹד. דְּכַתִּיב (שיר
 השירים ב') הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוֹ
 בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה. הָא לְמִדַּת שְׁבַשְׁבַּע קוֹלוֹת נְתֻנָה
 הַתּוֹרָה, וּבְכֻלָּם נִגְלָה עֲלֵיהֶם אֲדוֹן הָעוֹלָם וְרֵאוּם,
 וְהִינוּ דְּכַתִּיב (שמות ב') וְכָל הָעָם רֵאוּם אֶת הַקּוֹלֵת.

לשון הקודש

וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם. יוֹתֵר מִן הַמְּדַבֵּר. (שם כט)
 קוֹל יי יְחוֹלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת
 וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אֵמֶר כְּבוֹד, שְׁכַתוֹב (שיר
 השירים ב') הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם
 בְּצַבָּאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה. הָא לְמִדַּת
 שְׁבַשְׁבַּע קוֹלוֹת נְתֻנָה הַתּוֹרָה, וּבְכֻלָּם
 נִגְלָה עֲלֵיהֶם אֲדוֹן הָעוֹלָם וְרֵאוּם, וְהִינוּ
 שְׁכַתוֹב (שמות ב') וְכָל הָעָם רֵאוּם אֶת
 הַקּוֹלֵת.

יְדֵי יְסֻדָּה אֶרֶץ. (תהלים כט) קוֹל ה' בְּהִדְרָה.
 וְאוֹמֵר (שם קיא) הוֹד וְהִדְרָה פָּעְלוּ וְצִדְקָתוֹ.
 (שם כט) קוֹל יי שִׁבְר אֲרָזִים, זֶה קִשְׁת
 שְׁמִשְׁפֶּרֶת עֵצֵי אֲרָזִים וְעֵצֵי בְרוֹשִׁים. (שם)
 קוֹל יי חִצָּב לַהֲבוֹת אֵשׁ, זֶה שְׁעוֹשֶׂה
 שְׁלוֹם בֵּין הָאֵשׁ וּבֵין הַמַּיִם, שְׁחוֹצֵב כַּח
 הָאֵשׁ וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִלְּלַחֵךְ הַמַּיִם גַּם מוֹנֵעַ
 מִלְּכַבּוֹתוֹ. (שם) קוֹל יי יִחִיל מִדְּבָר,
 שְׁנֵאמַר (שם יח) וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדָוִד

כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר (תהלים י"ח) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וַעֲרָפֶל
 תַּחַת רַגְלָיו. וְכָתוּב אֶחָד אוֹמֵר (שמות כ) כִּי
 מִן הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם. הֲאֵל כִּי־עַד אֲשׁוּ הַגְּדוּלָּה
 הִיְתָה בָּאָרֶץ שֶׁהוּא קוֹל אֶחָד, וּשְׂאֵר קוֹלוֹת הָיוּ
 בַּשָּׁמַיִם, דִּכְתִּיב (דברים ד) מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעַךָ אֶת
 קוֹלוֹ לְיִסְרָךְ וְעַל הָאָרֶץ הִרְאָךָ אֶת אֲשׁוּ הַגְּדוּלָּה
 וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. וּמֵאֵי הִיא גְּדוּלָּתָה,
 וּמֵאֵלֶּי הִיָּה יוֹצֵא דְבוּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר וּדְבָרָיו
 שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.

וּמֵאֵי (דברים ד) וְתִמְוֹנָה אֵינְכֶם רְאִים זוֹלָתִי קוֹל,
 הַהוּא כִּדְאָמַר לָהֶם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל (דברים ד)
 כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תִּמְוֹנָה. תִּמְוֹנָה, וְלֹא כָּל תִּמְוֹנָה.
 מִשָּׁל לְמָה הַדָּבָר דּוּמָה לְמֶלֶךְ שֶׁהִיָּה עוֹמֵד עַל
 עַבְדָּיו מְעַטָּף בְּכֶסֶת לְבָנָה, לֹא דִי לְאֵימַת הַמֶּלֶךְ
 שְׂיִסְתַּכְּלוּ בְּלְבוּשָׁיו, וְעוֹד רְחוּק הִיָּה הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוּ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. וּמֵהִי גְּדוּלָּה? וּמֵאֵלֶּי הִיָּה
 יוֹצֵא דְבוּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר וּדְבָרָיו
 שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.

וּמָה (ש) וְתִמְוֹנָה אֵינְכֶם רְאִים זוֹלָתִי
 קוֹל? כִּמּוֹ שֶׁאָמַר לָהֶם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל
 (ש) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תִּמְוֹנָה. תִּמְוֹנָה,
 וְלֹא כָּל תִּמְוֹנָה. מִשָּׁל לְמָה הַדָּבָר דּוּמָה?
 לְמֶלֶךְ שֶׁהִיָּה עוֹמֵד עַל עַבְדָּיו מְעַטָּף

כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר, (תהלים יח) וַיֵּט שָׁמַיִם
 וַיִּרְדּוּ וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו. וְכָתוּב אֶחָד
 אוֹמֵר, (שמות כ) כִּי מִן הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי
 עִמָּכֶם. הֲאֵל כִּי־עַד? אֲשׁוּ הַגְּדוּלָּה הִיְתָה
 בָּאָרֶץ שֶׁהוּא קוֹל אֶחָד, וּשְׂאֵר קוֹלוֹת הָיוּ
 בַּשָּׁמַיִם, שֶׁכָּתוּב (דברים ד) מִן הַשָּׁמַיִם
 הִשְׁמִיעַךָ אֶת קוֹלוֹ לְיִסְרָךְ וְעַל הָאָרֶץ
 הִרְאָךָ אֶת אֲשׁוּ הַגְּדוּלָּה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ

קוּלוּ, יְכוּלִין לְרֹאוֹת גְּרוֹנוֹ אֲמַרְתָּ לֹא, הֲאֵל לְמִדַּתְּ
שָׂרְאוֹ תְמוּנָה וְלֹא כָּל תְּמוּנָה, וְהִינּוּ דְבַתִּיב,
וְתְמוּנָה אֵינְכֶם רוֹאִים זוּלַתִּי קוּל. וּבְתִיב (דְּבָרִים ד) קוּל
דְּבָרִים אֶתֶם שֹׁמְעִים.

כְּתוּב אֶחָד אוֹמֵר, וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוּלָּת,
וּכְתוּב אֶחָד אוֹמֵר קוּל דְּבָרִים אֶתֶם
שׁוֹמְעִים. הָאֵל כִּי־עַד, בְּתַחֲלָה רוֹאִים אֶת הַקּוּלָּת.
וּמָה רָאוּ שֶׁבַע קוּלָּת שָׁאֵמֵר דָּוִד וְלִסּוּף שָׁמְעוּ
הַדְּבָר יוֹצֵא מִבֵּין בָּלָם. וְהָאֵל אֵינּוֹן עֲשָׂר. דְּרַבְּנָן
אֲמַרִי דְכֻלְּהוּ אֲמָרָן בְּתַדָּא מְלִתָּא, בְּן בְּלָהוּ בְּתַדָּא
מְלִתָּא אֲמָרָן. וְהוּוּ שְׁבַעָה מֵאֲמָרוֹת בְּשַׁבְּעָה
קוּלָּת. וְעַל דָּא נְאָמֵר קוּל דְּבָרִים אֶתֶם שֹׁמְעִים
וְתְמוּנָה אֵינְכֶם רוֹאִים זוּלַתִּי קוּל. הָאֵל לְמִדַּתְּ דְּכֻלְּהוּ
בְּתַדָּא, מִחְדָּא מְלִתָּא אֲמָרָן. וּבְעֵבוֹר שְׁלֵא יִטְעוּ

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֶתֶם שׁוֹמְעִים. הָאֵל כִּי־עַד? בְּתַחֲלָה
רוֹאִים אֶת הַקּוּלָּת. וּמָה רָאוּ? שְׁבַעָה
קוּלָּת שָׁאֵמֵר דָּוִד, וְלִסּוּף שָׁמְעוּ הַדְּבָר
יוֹצֵא מִבֵּין בָּלָם. וְהָרִי הֵם עֲשָׂרָה.
שְׁחַבְּמִים אֲמָרוּ שְׁכַל הָאֲמִירוֹת כְּמִלְּהָ
אֲחַת, בְּן בְּלָן כְּמִלְּהָ אֲחַת נְאָמְרוּ. וְהָיוּ
שְׁבַעָה מֵאֲמָרוֹת בְּשַׁבְּעָה קוּלָּת. וְעַל זֶה
נְאָמֵר, קוּל דְּבָרִים אֶתֶם שֹׁמְעִים וְתְמוּנָה
אֵינְכֶם רוֹאִים זוּלַתִּי קוּל. הָרִי לְמִדַּתְּ

בְּכִסּוֹת לְבָנָה, לֹא דִי לְאִימַת הַמְּלָךְ
שִׁיסְתַּכְּלוּ בְּלְבוּשָׁיו, וְעוֹד רְחוּק הָיָה
הַמְּלָךְ וְשָׁמְעוּ קוּלוֹ, יְכוּלִין לְרֹאוֹת גְּרוֹנוֹ?
אֲמַרְתָּ לֹא. הָרִי לְמִדַּתְּ שָׂרְאוֹ תְמוּנָה
וְלֹא כָּל תְּמוּנָה, וְהִינּוּ שְׁכַתוּב, וְתְמוּנָה
אֵינְכֶם רוֹאִים זוּלַתִּי קוּל. וּכְתוּב (ש) קוּל
דְּבָרִים אֶתֶם שֹׁמְעִים.

כְּתוּב אֶחָד אוֹמֵר, וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת
הַקּוּלָּת, וּכְתוּב אֶחָד אוֹמֵר קוּל דְּבָרִים

יִשְׂרָאֵל לֹאמַר, אַחֲרַיִם יַעֲזֹרוּהוּ מִן הַמְּלָאכִים, אַף
קוּלוֹ לְבַדּוֹ לֹא יוּכַל לְהִיּוֹת חֲזָק כָּל כֶּךָ, בַּעֲבוּר
כֶּךָ חֲזַר וּבָלְלָם.

דָּבָר אַחַר שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ הָעוֹלָם, הוֹאִיל וְהֵם
עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת לְעֵשֶׂר מְלָאכִים שְׁמָא לֹא
יִוָּכְלוּ לְדַבֵּר עַל פֶּה אֶחָד, בְּתִיב בֵּיה אָנְכִי וּכְלָל
כָּל הָעֲשָׂרָה. וּמֵאֵי עֲשָׂרָה מְלָכִים, שְׁבַע קוּלוֹת
וּשְׁלֹשָׁה מֵאֲמָרִים. וּמֵאֵי אוֹמְרִים דְּכִתְיִב (דְּבָרִים כ"ו) וַיִּי
הָאֲמִירָה הַיּוֹם. וּמֵאֵי נִינְהוּ שְׁלֹשָׁה, דְּכִתְיִב (מְשָׁלִי ד')
רֵאשִׁית חֲכָמָה קִנְהָ חֲכָמָה וּבְכָל קִנְיָנָה קִנְהָ בִינְהָ.
בְּכָה דְאֵת אָמַר (אִיּוֹב ל"ב) וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינָם.
נִשְׁמַתוֹ שֶׁל שַׁדַּי, הוּא תְּבִינָם. שְׁלִישִׁית מֵאֵי הוּי
כְּדָאֲמַר לִיה הֵהוּא גִבְרָא סְבָא לְהֵהוּא יְנוּקָא.
בְּמַפְלָא מְמַךְ אַל תִּדְרֹשׁ וּבְמַכְסָּה מְמַךְ אַל תִּחְקֹר.

לשון הקודש

הָעֲשָׂרָה מְלָכִים? שְׁבַע קוּלוֹת וּשְׁלֹשָׁה
מֵאֲמָרִים. וְמֵה אוֹמְרִים? שְׁבַתוּב (דְּבָרִים כו)
וַיִּי הָאֲמִירָה הַיּוֹם. וּמֵהם הַשְּׁלֹשָׁה?
שְׁבַתוּב (מְשָׁלִי ד') רֵאשִׁית חֲכָמָה קִנְהָ
חֲכָמָה וּבְכָל קִנְיָנָה קִנְהָ בִינְהָ. כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (אִיּוֹב לב) וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינָם.
נִשְׁמַתוֹ שֶׁל שַׁדַּי, הוּא תְּבִינָם. שְׁלִישִׁית
מֵה הִיְתָה? כְּמוֹ שֶׁאֲמַר לוֹ אוֹתוֹ גִּבְרָא זְקֵן
לְאוֹתוֹ תִּינוּק, בְּמַפְלָא מְמַךְ אַל תִּדְרֹשׁ

שְׁבַלָם כְּאֶחָד מִדְּבוּר אֶחָד נֶאֱמָרוּ.
וּבַעֲבוּר שֶׁלֹּא יִטְעוּ יִשְׂרָאֵל לֹאמַר,
אַחֲרַיִם יַעֲזֹרוּהוּ מִן הַמְּלָאכִים, אַף קוּלוֹ
לְבַדּוֹ לֹא יוּכַל לְהִיּוֹת חֲזָק כָּל כֶּךָ,
בַּעֲבוּר כֶּךָ חֲזַר וּבָלְלָם.

דָּבָר אַחַר, שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ הָעוֹלָם, הוֹאִיל
וְהֵם עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת לְעֵשֶׂר מְלָאכִים,
שְׁמָא לֹא יִוָּכְלוּ לְדַבֵּר עַל פֶּה אֶחָד,
כְּתוּב בּוֹ "אָנְכִי", וּכְלָל כָּל הָעֲשָׂרָה. וְמֵה

בְּמַה שֶׁהִרְשִׁיתִּיךָ הַתְּבוּנָה, אִין לְךָ עֵסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

תָּנָא (משלי כ"ה) כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר. מָאִי דְבָר,

בְּמַה דְּאֵת אָמַר (תהלים קי"ט) רֵאשׁ דְּבַרְךָ אָמַת.

(משלי כ"ה) וְכְבוֹד מַלְכִים חֲקוֹר דְּבָר. מָאִי דְבָר, דְּכַתִּיב

(משלי כ"ה) דְּבָר דְּבָר עַל אָפְנֵי. אַל תִּקְרִי אָפְנֵי, אֱלֹא

אֲפְנֵי: (עד כאן מההשמטות).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רִישֵׁי דְעָמָא בְּלַחוּדֵיהוּ, רִישֵׁי

דְּשַׁבְּטִין בְּלַחוּדֵיהוּ. נוֹקְבֵי בְּלַחוּדֵיהוּ.

חֲמִשׁ דְּרַגִּין לִימִינָא, וְחֲמִשׁ דְּרַגִּין לְשִׁמְאֵלָא. הָדָא

הוּא דְכַתִּיב, (דברים כט) אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם בְּלַפְנֵי

יְיָ אֱלֹהֵיכֶם רְאשֵׁיכֶם שְׁבֻטֵיכֶם וְקַנֵּיכֶם וְשׁוֹטְרֵיכֶם

כֹּל אִישׁ וְגו', הָא חֲמִשׁ דְּרַגִּין לִימִינָא. וְחֲמִשׁ דְּרַגִּין

לְשִׁמְאֵלָא מָאֵן אִינוּן. הֵינּוּ דְכַתִּיב, (דברים כט) טַפְּכֶם,

נְשִׁיכֶם, וְגַרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ, מִחֲטָב עֵצֶיךָ, עַד

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רֵאשֵׁי הָעָם לְבָדָם,

רֵאשֵׁי הַשְּׁבָטִים לְבָדָם. הַנְּקֻבוֹת לְבָדָן.

חֲמִשׁ דְּרַגּוֹת לִימִין, וְחֲמִשׁ דְּרַגּוֹת

לְשִׁמְאֵל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים כט) אַתֶּם

נֹצְבִים הַיּוֹם בְּלַפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם

רְאשֵׁיכֶם שְׁבֻטֵיכֶם וְקַנֵּיכֶם וְשׁוֹטְרֵיכֶם כֹּל

אִישׁ וְגו'. הֲרִי חֲמִשׁ דְּרַגּוֹת לִימִין, וְחֲמִשׁ

וּבְמִכְסָּה מִמֶּךָ אַל תִּחְקֹר. בְּמַה

שֶׁהִרְשִׁיתִּיךָ הַתְּבוּנָה, אִין לְךָ עֵסֶק

בְּנִסְתָּרוֹת. **שְׁנֵינּוּ**, (משלי כה) כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר

דְּבָר. מַה הַדְּבָר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קיט)

רֵאשׁ דְּבַרְךָ אָמַת. (משלי כה) וְכְבוֹד מַלְכִים

חֲקֹר דְּבָר. מַה הַדְּבָר? שְׁפָתוֹב (שם) דְּבָר

דְּבָר עַל אָפְנֵי. אַל תִּקְרִי אָפְנֵי, אֱלֹא

אֲפְנֵי: (עד כאן מההשמטות)

שֵׁאב מִימִידָּה. הֵא חֲמִשׁ דְּרָגִין לְשִׁמְאֵלָא.

בְּלִהוּ דְרָגִין אֲתִתְקִנוּ בְּגוּוּנָא דְלְעִילָא. לְקַבְּלִיהוּן
יִרְתוּ יִשְׂרָאֵל אַחְסַנְתָּ עֲלָמִין, עֶשֶׂר אַמִּירָן,
דְּבָהוּ תִלְיִין כָּל פְּקוּדֵיין, וְכָל זְכוּוֹן, וְכָל יְרוּתָת
אַחְסַנָּא, דְּאִינוּן חוּלְקָא טָבָא דִישְׂרָאֵל.

תָּאנָא, בְּהֵיא שַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִידָּה הוּא
אֲתַנְגְּלִי בְטוּרָא דְסִינֵי, הוּוּ חֲמָאן כָּל
יִשְׂרָאֵל, כְּמָאן דְחָמִי נְהוּרָא בְעֵשִׂישְׁתָּא, וּמַהֲהוּא
נְהוּרָא הוּוּ חָמִי כָּל חַד וְחַד, מַה דְלֵא חֲמָא
יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה.

כְּמֵי טַעְמָא. מְשׁוּם דְאִינוּן קְלִין עֲלָאִין, אֲתַנְגְּלִיאוּ
(נ"א אֲתַנְגְּלִיפוּ) בְּחַד, כְּמַה דְאִמִּינָא, דְכְּתִיב, וְכָל
הָעָם רוּאִים אֶת הַקּוֹלוֹת. אֲבָל בִּיחֻזְקָאֵל, שְׂכִינְתָּא

לשון הקודש

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינֵי,
הֵיוּ רוּאִים כָּל יִשְׂרָאֵל כְּמֵי שְׂרוּאָה אֹר
בְּעֵשִׂישִׁית, וּמֵאוֹתוֹ אֹר הִיָּה רוּאָה כָּל
אַחַד וְאַחַד מַה שְׁלֵא רָאָה יְחֻזְקָאֵל
הַנְּבִיא.

מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם שְׂאוֹתָם קוֹלוֹת
עֲלִיוֹנִים הִתְגַּלוּ (בַּחֲקֵי) בְּאַחַד, כְּמֵו
שְׂאֲמֵרְנוּ, שְׂכִתּוּב וְכָל הָעָם רִאִים אֶת

מַחְנִידָּה, מַחְטָב עֶצִידָּה, עַד שֵׁאב מִימִידָּה.
הָרִי חֲמִשׁ דְּרָגוֹת לְשִׁמְאֵל.
כָּל הַדְּרָגוֹת הִתְתַּקְּנוּ כְּמוֹ שְׁלֹמְעָה.
כְּנֻגְדָם יִרְשׁוּ יִשְׂרָאֵל יִרְשֵׁת עוֹלָמִים,
עֶשֶׂר אַמִּירוֹת, שְׂבִהֵן תְּלוּיוֹת כָּל
הַמְּצוּוֹת וְכָל הַזְּכוּיֹת וְכָל יִרְשֵׁת נְחֻלָּה,
שְׁהֵם הַחֲלֵק הַטּוֹב שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
שְׂכִינְנוּ, בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה שֶׁהִתְגַּלָּה

אֶתְגַּלִּי בְּרִתִּיכּוּי, וְלֹא יִתִּיר, וְהָוּה חָמִי, כְּמֵאן דְּחָמִי
בְּתַר פּוֹתְלִין סְגִיֵּאִין.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זַפָּאָה חוֹלְקָא דְּמֹשֶׁה, דְּכִתִּיב
בֵּית, וַיֵּרֶד יְיָ עַל הַר סִינַי וַיִּקְרָא יְיָ לְמֹשֶׁה,
זַפָּאָה דְּרָא, דְּכִתִּיב בֵּית, וַיֵּרֶד יְיָ לְעֵינַי כָּל הָעָם
עַל הַר סִינַי.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (דברים לג) מִימֵינוּ אֵשׁ דַּת לָמוֹ, דְּהָא
מִימֵינָא אֶתְגַּלִּי מַה דְּאֶתְגַּלִּי. מַה בֵּין הָאִי
לְהָאִי. אָמַר ר' יוֹסִי, הָכָא בְּסִינַי, רִישָׁא וְגוֹפָא
דְּמַלְכָּא, דְּכִתִּיב, (שמואל ב כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, וּבְאֶתֶר
דְּאִית רִישָׁא, אִית גּוֹפָא, אֲבָל בִּיחְזִיקָאֵל כְּתִיב (יחזקאל
א) וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד יְיָ, דְּאֶתְגַּלִּי יְדָא, וְלֹא גּוֹפָא.
וְתַנִּינֵן, אֲפִילוּ בִּידָא, יַד יְיָ עַלְאָה, יַד יְיָ תַתְּאָה.

לשון הקודש

שְׁהַרִּי מִימֵין הַתְּנַלְתָּה מַה שְׁהַתְּנַלְתָּה. מַה
בֵּין זֶה לְזֶה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּאֵן בְּסִינַי
– רִאשׁ וְגוֹף הַמַּלְכָּה, שְׁכִתּוּב (שמואל-ב כב)
וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד. וּבְמָקוֹם שֵׁיט רִאשׁ יֵשׁ
גּוֹף. אֲבָל בִּיחְזִיקָאֵל כְּתוּב וַתְּהִי עָלָיו שָׁם
יַד ה', שְׁהַתְּנַלְתָּה הַיַּד וְלֹא הַגּוֹף. וְשְׁנִינּוּ,
אֲפִילוּ בִּידָא, יַד ה' עַלְיוֹנָה, יַד ה' תַּחְתּוֹנָה.

הַקּוֹלֵת. אֲבָל בִּיחְזִיקָאֵל, הַשְּׂכִינָה נִגְלָתָה
בְּמַרְכָּבוֹתֶיהָ וְלֹא יוֹתֵר, וְהָיָה רוּחָהּ כְּמִי
שְׂרוּאָה אַחַר כְּתָלִים רַבִּים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֵׁל
מֹשֶׁה, שְׁכִתּוּב בּוֹ וַיֵּרֶד ה' עַל הַר סִינַי
וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה. אֲשֶׁרִי דוֹרוּ, שְׁכִתּוּב בּוֹ
יַרְד ה' לְעֵינַי כָּל הָעָם עַל הַר סִינַי.
כָּא וּרְאָה, כְּתוּב מִימֵינוּ אֵשׁ דַּת לָמוֹ,

תָּא חָזִי, כְּתִיב נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאִרְאֵה מִרְאֵת
אֱלֹהִים. מִרְאֵת כְּתִיב חֶסֶד, לְאֵתְחִזָּא דְכַנְיָן
שְׂכִינְתָא קְאָמֵר, דִּהָא וְאִרְאֵה מִרְאֵת חֶסֶד, מִרְאֵה
חַד. אָמַר ר' יִיסָא, וְכִי שְׂכִינְתָא לָאו כִּלְאֵ. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, לָא דְמִי רִישָׁא דְמַלְפָּא, לְרַגְלוֹי דְמַלְפָּא,
אִף עַל גַּב דְּכִלְאֵ חָזִי בְּגוּפָא דְמַלְפָּא.

תָּא חָזִי, בִּישְׁעֵיהּ כְּתִיב, (ישעיהו ו) וְאִרְאֵ אֵת יְיָ,
בִּיהֻזְקָאֵל כְּתִיב, וְאִרְאֵה מִרְאֵת אֱלֹהִים,
חָמָא אֵת, חָתָם מִרְאֵת. מַה דְּחָמָא דָּא, חָמָא
דָּא. וּפְאָה חוֹלְקִיָּה דְמֹשֶׁה, דִּלְא הָוּה נְבִיאָה
מִהֵימְנָא שְׁלִימָא כְּוֹתִיָּה.

וְאִרְאֵ אֵת יְיָ, אֵת דִּיִּיקָא. וְאִרְאֵה מִרְאֵת אֱלֹהִים,
מִרְאֵת דִּיִּיקָא. וּבְדַרְגָּא חַד חָזִי. אִי
חַכִּי, אָמַאי לָא פְּרִישׁ יִשְׁעֵיהּ כּוֹלֵי הָאִי. אָמַר רַבִּי

לשון הקודש

בַּא וְרָאָה, פְּתוּב בִּישְׁעֵיהּ פְּתוּב (ישעיהו ו) וְאִרְאֵ
 אֵת ה'. בִּיהֻזְקָאֵל פְּתוּב וְאִרְאֵה מִרְאֵת
 אֱלֹהִים. כָּאֵן אֵת, שָׁם מִרְאֵת. מַה שְׂרָאָה
 זֶה – רָאָה זֶה. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל מֹשֶׁה,
 שְׁלֹא הָיָה נְבִיא נְאֻמָּן שְׁלָם כְּמוֹתוֹ.

וְאִרְאֵ אֵת ה', אֵת דְּוִקָּא. וְאִרְאֵה מִרְאֵת
 אֱלֹהִים, מִרְאֵת דְּוִקָּא. וּבְדַרְגָּה אַחַת חָזִי.
 אִם כִּי, אִזּוּ לְמַה לֹּא פְּרִישׁ יִשְׁעֵיהּ כָּל זֶה?

בַּא וְרָאָה, פְּתוּב נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאִרְאֵה
 מִרְאֵת אֱלֹהִים. מִרְאֵת פְּתוּב חֶסֶד,
 לְהִרְאֹת שְׂבִשְׁבִיל הַשְּׂכִינָה זֶה נְאָמֵר,
 שְׂחַרֵי וְאִרְאֵה מִרְאֵת חֶסֶד, מִרְאֵה אַחַד.
 אָמַר רַבִּי יִיסָא, וְכִי שְׂכִינְתָּה לֹא הַכֵּל?
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא דוּמָה רֵאשׁ הַמְּלָךְ
 לְרַגְלֵי הַמְּלָךְ, אִף עַל גַּב שְׂהַכֵּל נִמְצָא
 בְּגוּף הַמְּלָךְ.

יוֹסֵי, דָּא כְּלִיל, דָּא פְּרִישׁ. מָאֵי טַעְמָא פְּרִישׁ כּוּלֵי
הַאי יְחֻזְקָאֵל. אֵלָא, כְּלָא אַצְטְרִיךְ בְּגִינֵיהוֹן
דִּישְׂרָאֵל, דִּינִדְעוֹן חֲבִיבוּתָא דְחָבִיב לְהוּ קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְשְׂכִינְתֵיהּ וּרְתִיכוּי אֲתִיּוֹן לְדִיִּירָא
בְּגִינֵיהוּ בְּגֻלוּתָא.

אָמַר רַבִּי חֵינָא, בְּאַרְצֵי פְּשָׁדִים, וְהָא כְּתִיב (ישעיה כג)
הֵן אֶרֶץ פְּשָׁדִים זֶה הָעַם לֹא הָיָה, אֲמַאי
אֲתַגְלִי שְׂכִינְתָא תַּמָּן. אִי תִימָא בְּגִינֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
הָיָה טַב דְּתַשְׂרִי שְׂכִינְתָא בְּגִינֵיהוּ, וְלֹא יִתְגַּלִּיָּא.
אֵלָא, הָכִי תַאנָּא, אִי לָאו דְאֲתַגְלִיָּא לָא הוּוּ יוֹדְעִין.
וְהָא דְאֲתַגְלִיָּא, מַה כְּתִיב, עַל נְהַר כְּבָר, עַל מִיָּא,
בְּאַתְרֵי דְלֹא יִסְתַּאֲב, וְלֹא שְׂרִיָּא מְסַאֲבוּתָא.
וְהָהוּא נְהַרָא, הָיָה חַד מֵאַרְבַּע נְהַרִין, דְּנִפְקִין
מִגְּנֻתָא דְעֵדֶן, דְּכְתִיב עַל נְהַר כְּבָר. מָאֵי כְּבָר.

לשון הקודש

תאמר בשביל ישראל - הֲיָה טוֹב
שֶׁתַּשְׂרָה שְׂכִינָה בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִתְגַּלֶּה.
אֵלָא כִּד שְׁנִינּוּ, אִם לֹא הָיָה נְגִלִית, לֹא
הָיוּ יוֹדְעִים.

וְזֶה שֶׁהִתְגַּלְתָּה, מַה פְּתוּב? עַל נְהַר
כְּבָר. עַל הַפְּנִים. בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא נִטְמָא וְלֹא
שׁוּרָה טְמֵאָה. וְאוֹתוֹ נְהַר הָיָה אַחַד
מֵאַרְבַּע נְהַרוֹת שְׁיוּצָאִים מִזֶּן עֵדֶן,
שֶׁפְּתוּב עַל נְהַר כְּבָר. מַה זֶה כְּבָר?

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, זֶה כְּלִיל וְזֶה פְּרִישׁ. מַה
הַטַּעַם יְחֻזְקָאֵל פְּרִישׁ אֵת כָּל זֶה? אֵלָא
הַכֹּל הַצְּטְרִיךְ בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁיִדְעוּ אֵת
הַחֲבִיב שֶׁחִבֵּב אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שְׂשִׁכְנֵתוֹ וּמְרַבְּבוֹתָיו בְּאוֹ לְדוֹר בִּינֵיהֶם
בְּגֻלוֹת.

אָמַר רַבִּי חֵינָא, בְּאַרְצֵי פְּשָׁדִים? וְהָרִי
פְּתוּב (ישעיה כג) הֵן אֶרֶץ פְּשָׁדִים זֶה הָעַם
לֹא הָיָה. לְמַה הִתְגַּלְתָּה שֵׁם שְׂכִינָה? אִם

דְּכָבֵר הָיָה. מֵאַתֵּר דְּשִׁכְנִיתָא שְׂרִיא עֲלוּי. וּכְתִיב
וַתְּהִי עֲלוּי שָׁם יַד יי', שָׁם, וְלֹא בְּאַתֵּר אַחֲרָא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתִיב וּמִתּוֹכָהּ דְּמוֹת אַרְבַּע חִיּוֹת
וְזֶה מִרְאִיהֶן דְּמוֹת אָדָם לְהֵנָּה. תָּאנָּא בְּרִיא
עֲלָאָה, אַרְבַּע חִיּוֹן אִית, דְּאִינְהוּ לְגוּ בְּגוּ הִיכְלָא
קְדִישָׁא, וְאִינּוֹן קְדָמָאִי, עֵתִיקוֹן דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא,
כִּלְלָא דְשָׁמַא עֲלָאָה. וַיְחֻזְקָאֵל חָמָא, דְּמוֹת
דְּרִתִּיכִין עֲלָאִין, דְּהָא הוּא חָמָא, מֵאַתֵּר דְּלֹא הָוָה
נְהִיר כָּל כְּדָ. תָּאנָּא, כְּגוֹנָא דְלְעִילָא, אִית לְתַתָּא
מִינֵיהוּ, וְכֵן כְּבֻלְהוּ עֲלָמִין, כּוּלְהוּ אַחֲדוֹן דָּא כְּדָא,
וְדָא כְּדָא.

וְאִי תִימָא לְעִילָא יִתִּיר דְּחָמָא. תְּנִינֵן, מִשָּׁה חָמָא
בְּאַסְפֵּקְלָרִיא דְנִהָרָא, וְכֻלְהוּ נְבוּאִי לָא חָמוּ
אַלָּא כְּגוּ אַסְפֵּקְלָרִיא דְלֹא נִהָרָא, דְּכְתִיב וְאַרְאֶה

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

רְאָה דְמוֹת הַמְּרַכְבוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, שְׁהָרִי
הוּא רְאָה מִמְּקוֹם שְׁלֹא הָיָה מְאִיר כָּל
כְּדָ. שְׁנִינּוּ, כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה יֵשׁ לְמִטָּה
מֵהֶם, וְכֵן בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם אַחֲזוּזִים זֶה
כְּזֶה וְזֶה כְּזֶה.

וְאִם תֵּאמַר שֶׁהוּא רְאָה יוֹתֵר לְמַעְלָה –
שְׁנִינּוּ, מִשָּׁה רְאָה בְּאַסְפֵּקְלָרִיָּה
שְׁמַאֲרָה, וְכָל הַנְּבוּאִים לֹא רָאוּ אֲלָא
מִתּוֹךְ אַסְפֵּקְלָרִיָּה שְׁאִינְהָ מְאִירָה,

שְׁכָבֵר הָיָה מִמְּקוֹם שֶׁשְׁכִינָה שׁוֹרָה עֲלוּי,
וְכַתּוּב וַתְּהִי עֲלוּי שָׁם יַד ה', שָׁם וְלֹא
בְּמִקּוֹם אַחֵר.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתוּב וּמִתּוֹכָהּ דְּמוֹת
אַרְבַּע חִיּוֹת וְזֶה מִרְאִיהֶן דְּמוֹת אָדָם
לְהֵנָּה. שְׁנִינּוּ, בְּסוּד עֲלִיּוֹן אַרְבַּע חִיּוֹת
יֵשׁ שְׁהוֹן לְפָנַי וּלְפָנִים הַהִיכָל הַקְּדוֹשׁ,
וְהֵן רֵאשׁוֹנוֹת, הָעֵתִיקִים מְהַעֲתִיק
הַקְּדוֹשׁ, כִּלְלֵם הַשָּׁם הָעֲלִיּוֹן. וַיְחֻזְקָאֵל

מֵרְאֵת אֱלֹהִים. וּכְתִיב (במדבר יב) אִם יִהְיֶה נְבִיאֵכֶם יִי' בַּמֵּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע וְגו' לֹא בֶן עֶבְדֵי מֹשֶׁה וְגו', וּכְתִיב פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, תָּא חַזִּי, דְּנְבִיאִין פְּלָחוּ לְגַבִּיּוּת, כְּנֻקְבָא לְגַבִּי דְכוּרָא, דְכְתִיב פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמֵרְאָה. וְלִשְׂאֵר נְבִיאִים (כְּתִיב, בְּמֵרְאוֹת וּלְמֹשֶׁה) בַּמֵּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע. בַּמֵּרְאָה וְלֹא מֵרְאֵת. כָּל שְׂפֵן יְחֻקְאֵל, דְּאֶפִּילוּ מֵרְאָה לֹא פְתִיב בֵּיהּ, אֶלְאֵ מֵרְאֵת חֶסֶר, וְכָל שְׂפֵן דְכְתִיב בְּמֹשֶׁה, וְלֹא בְחִידוֹת, אֶלְאֵ כָּל מְלָךְ עַל בְּרִיָּיהּ. וּפְאָה אִיהוּ דְרָא, דְנְבִיאָה דָּא שְׂרִי בְּגוּיָיְהוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְרַבִּי יְהוּדָה, אֶפִּין כְּאֶפִּין חָמוּ יִשְׂרָאֵל זִיו יִקְרָא דְמַלְכֵיהוֹן, (נִי'א דְמַאֲרֵיהוֹן) וְלֹא הָזָה בְּהוֹן סוּמִין, וְחַגְרִין, וְקַטְעִין, וְחַרְשִׁין. סוּמִין.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

מֵרְאוֹת. כָּל שְׂפֵן יְחֻקְאֵל, שְׂאֶפְלוּ מֵרְאָה לֹא כְתוּב בּוֹ, אֶלְאֵ מֵרְאֵת חֶסֶר, וְכָל שְׂפֵן שְׂכְתוּב בְּמֹשֶׁה וְלֹא בְחִידוֹת, אֶלְאֵ כָּל דְבָר עַל בְּרִיו. אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שְׂהַנְבִיאַת הַזֶּה שְׂרוּי בְתוּכֶם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְרַבִּי יְהוּדָה, פְּנִים בְּפְנִים רְאוּ יִשְׂרָאֵל אֵת זִיו כְּבוֹד מְלָכֶם, (שֶׁל רְבוּנֶם) וְלֹא הָיוּ בְהֶם סוּמִים וְחַגְרִים וְקַטְעִים וְחַרְשִׁים. סוּמִים - מִשְׁמַע

שְׂכְתוּב וְאֵרְאָה מֵרְאֵת אֱלֹהִים. וּכְתוּב (במדבר יב) אִם יִהְיֶה נְבִיאֵכֶם ה' בַּמֵּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע וְגו' לֹא בֶן עֶבְדֵי מֹשֶׁה וְגו', וּכְתוּב פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כֹּא וּרְאָה שְׂכָל הַנְּבִיאִים כְּלָם לְגַבִּיּוּ כְּנֻקְבָה לְגַבִּי הַזֶּה, שְׂכְתוּב פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמֵרְאָה. וְלִשְׂאֵר הַנְּבִיאִים (כְּתוּב בְּמֵרְאוֹת, וּלְמֹשֶׁה - ה') בַּמֵּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע, בַּמֵּרְאָה וְלֹא

מִשְׁמַע דְּכִתְיִב וְכָל הָעַם רוֹאִים. חֲגָרִין, דְּכִתְיִב
וְנִתְיָצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר. קְטִיעִין וְחֲרָשִׁין, נַעֲשֶׂה
וְנִשְׁמַע. וְלִזְמַנָּא דְאֲתֵי כְּתִיב ^(ישעיה לה) אִזְ יִדְלַג פְּאִיל
פְּסַח וְתָרַן לְשׁוֹן אֱלִים.

וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֹר. ^{(שמות}
^{כ)} רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, ^(תהלים קו) מִי יִמְלֵל
גְּבוּרוֹת יי' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. בְּכַמְּה אֲרַחֵן,
אֲזִרְיִיתָא אֲסִהִידַת בְּבַר נָשׁ, דְּלֹא יַחֲוֵב קָמִי מְאָרִיָּה.
בְּכַמְּה אֲרַחֵן, יַהֲיִב לִיָּה עֵיטָא, דְּלֹא יִסְטִי מְאָרְחֵי
לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא. בְּכַמְּה אֲרַחֵן יַהֲיִב לִיָּה עֵיטָא,
הֵיךְ יִתּוֹב קָמִי מְאָרִיָּה, וְיִמְחֹל לִיָּה.

דְּתַנָּן, שְׂוִית מְאָה וְתַלְת עֶשְׂר זַיְנֵי עֵיטָא, יַהֲיִב
אֲזִרְיִיתָא לְבַר נָשׁ, לְמַחְוֵי שְׁלִים בְּמְאָרִיָּה,
בְּגִין דְּמְאָרִיָּה בְּעָא לְאוּטְבָא לִיָּה בְּעֵלְמָא דִּין

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּכַמְּה דְרָכִים הַעִידָה הַתּוֹרָה בְּאָדָם
שְׁלֵא יַחְטָא לְפָנֵי רַבּוּנּוֹ. בְּכַמְּה דְרָכִים
נִתְּנָה לוֹ עֲצָה שְׁלֵא יִסְטָה מִדְּרָכֵי זִמִּין
וְשִׂמְאֵל. בְּכַמְּה דְרָכִים נִתְּנָה לוֹ עֲצָה
אֵיךְ יִשׁוּב לְפָנֵי רַבּוּנּוֹ וְיִמְחֹל לוֹ.

שְׁשִׁנְיָנוּ, שְׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂר מִינֵי
עֲצָה נִתְּנָה תּוֹרָה לְאָדָם לְהִיזֵת שְׁלֵם
בְּרַבּוּנּוֹ, מְשׁוּם שְׂרַבּוּנּוֹ רוּצָה לְהִיטִיב לוֹ

שְׁכַתּוֹב וְכָל הָעַם רֹאִים. חֲגָרִים –
שְׁכַתּוֹב וְנִתְיָצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר. קְטִיעִים
וְחֲרָשִׁים – נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע. וְלַעֲתִיד לְבֹא
כְּתוּב ^(ישעיה לה) אִזְ יִדְלַג פְּאִיל פְּסַח וְתָרַן
לְשׁוֹן אֱלִים.

וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
לְאָמֹר. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, ^(תהלים קו) מִי
יִמְלֵל גְּבוּרוֹת ה' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ.

וּבְעֶלְמָא דְאֲתִי. וַיִּתִּיר בְּעֶלְמָא דְאֲתִי, דִּהָא תַּנְיִנָן,
 כֹּל מַה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֵׁלִים לִיה לְבַר נֶשׁ,
 מֵאֵינֹן טָבָאן דְזָכִי בְהוּ לְעֶלְמָא דְאֲתִי אֲשֵׁתִלִּים
 בְּהוּ. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְעֶלְמָא דְאֲתִי דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא הָיִי. (וְאִי מִימָא דְהָאִי עֶלְמָא לֹא דִידִיָּה הוּא אֱלֹא)

וְהָכִי תַּנְיִנָן, הָאִי עֶלְמָא לְקַבְלִיָּה דְעֶלְמָא דְאֲתִי,
 לֹא הָיִי אֱלֹא כְּפֶרוֹזְדוֹר לְגַבֵּי טְרַקְלִין. (בְּגִיז
 כִּד עֶלְמָא דְאֲתִי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָיִי) וְכִד זָכִי הָהוּא זַפְּאָה,
 בְּדִידִיָּה זָכִי. דְתַנְיָא, כְּתִיב (דְּבָרִים יח) וַנְּחַלָּה לֹא יִהְיֶה
 לוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דִּי' הוּא
 נְחַלְתּוֹ. זַפְּאָה חוֹלְקִיָּה, מָאִן דְזָכִי לְאַחְסָנָא אַחְסָנְתָּא
 עֶלְאָה דָּא. זָכִי בָּהּ בְּעֶלְמָא דָּא, וּבְבֵיתָא דְהָאִי
 עֶלְמָא. כִּד בְּעֶלְמָא דְאֲתִי, וּבְבֵיתָא עֶלְאָה קְדִישָׁא,
 דְכְתִיב, (ישעיה נו) וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמוֹתַי יָד

לשון הקודש

כִּד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא) וּכְשׁוֹזְכָה
 אוֹתוֹ הַצְּדִיק - בְּשֵׁלוֹ הוּא זוֹכֵה.
 שְׁשֻׁנִּנוּ, כְּתוּב (דְּבָרִים ב) וַנְּחַלָּה לֹא יִהְיֶה
 לוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁ
 הוּא נְחַלְתּוֹ. אֲשֶׁרֵי חִלְקוּ מִי שְׁוֹזְכָה
 לְחֶלֶק יִרְשָׁה עֲלֵיוֹן זֶה. זוֹכֵה בָּהּ בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וּבְבֵית שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּד בְּעוֹלָם
 הַבָּא וּבְבֵית הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוּשׁ, שְׁכַתוּב
 (ישעיה נו) וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמוֹתַי יָד

בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא, וַיּוֹתֵר לְעוֹלָם
 הַבָּא, שְׁהָרִי שְׁנִינֹו, כֹּל מַה שֶׁהַשְּׁלִים
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם - מֵאוֹתָן
 טוֹבוֹת שְׁוֹזְכָה בָּהֶם לְעוֹלָם הַבָּא הַשְּׁתֵּלָם
 בָּהֶם. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהָעוֹלָם הַבָּא
 הוּא שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. (וְאִם תֵּאֲמַר

שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה אֵינֹו שְׁלוֹ אֱלֹא)

וְכִד שְׁנִינֹו, הָעוֹלָם הַזֶּה כִּנְגַד הָעוֹלָם
 הַבָּא אֵינֹו אֱלֹא כְּפֶרוֹזְדוֹר לְטְרַקְלִין. (מִשּׁוּם

וְשֵׁם, (דף פ"ג ע"א) זַפָּאָה חוֹלְקִיָּה דְהֵהוּא זַפָּאָה,
דְּמְדוּרִיָּה עִם מְלָפָא בְּבֵיתֶיהָ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, זַפָּאָה חוֹלְקִיָּה דְהֵהוּא זַפָּאָה,
דְּזָכִי לְהֵאֵי דְכְּתִיב, (ישעיה נח) אָז תִּתְעַנֵּג עַל יְיָ,
עִם יְיָ לֹא כְּתִיב, אֶלָּא עַל יְיָ. מָאֵי עַל יְיָ. אֶתְר
דְּעֻלָּאִין וְתַתָּאִין אֶתְמַשְׁכֵּן מִיְנֵיהּ, וְתַאֲבִין לְהֵהוּא
אֶתְר, דְּכְּתִיב, (תהלים קכא) מֵאִין יָבֵא עֲזָרִי. וְכְּתִיב, (דניאל
ז) וְעַד עֲתִיק יוֹמֵיָא מְטָה וּקְדָמוּזֵי הַקְּרִבוּזֵי.
וְתִיאֻבְתָּא וְעֵנוּגָא דְצַדִּיקָא, לְאַסְתְּכְּלָא לְהֵהוּא
זִינָא, דְּכָל זִינָא מִיְנֵיהּ נְפָקָא, וְאֶתְמַשְׁכֵּן מִיְנֵיהּ כָּל
אִינוּן כְּתָרִין.

תוֹ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּיַנֵּן בְּהֵאֵי קְרָא אָז תִּתְעַנֵּג
עַל יְיָ, סוּפִיָּה דְקְרָא מַה כְּתִיב, וְהִרְפַּבְתִּידָּ עַל
בְּמוֹתֵי אֶרֶץ, עַל תְּהוּא אֶתְר דְּאֶקְרִי בְּמוֹתֵי אֶרֶץ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

וְשֵׁם. אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל אוֹתוֹ צַדִּיק
שְׁמֹדוּרוֹ עִם הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל אוֹתוֹ
צַדִּיק שְׁזוּכָה לְזֶה, שְׁכָתוּב (ישעיה נח) אָז
תִּתְעַנֵּג עַל ה'. לֹא כְּתוּב עִם ה', אֶלָּא עַל
ה'. מַה זֶה עַל ה'? מְקוֹם שְׁעֻלְיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ וְתַאֲבִים לְאוֹתוֹ
מְקוֹם, שְׁכָתוּב (תהלים קכא) מֵאִין יָבֵא עֲזָרִי.

וְכָתוּב (דניאל ז) וְעַד עֲתִיק הַיָּמִים מִנֵּיעַ
וּלְפָנָיו הַקְּרִיבוּהוּ. וְתִשׁוּקָתָּ וְעֵנֵג הַצַּדִּיקִים
לְהַסְתַּכֵּל לְאוֹתוֹ זִיו, שְׁכָל זִיו יוֹצֵא מִמֶּנּוּ,
וּמִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִים כָּל אוֹתָם הַכְּתָרִים.
עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁנִינוּ בְּפִסּוּק זֶה
אָז תִּתְעַנֵּג עַל ה', בְּסוּף הַפִּסּוּק מַה
כְּתוּב? וְהִרְפַּבְתִּידָּ עַל בְּמֹתֵי אֶרֶץ, עַל
אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא בְּמֹתֵי אֶרֶץ, הוּא

אִיהוּ לְעֵילָא מִהַאי אֶרֶץ, וְהַהוּא אֶתֶר דְּאֶקְרִי בְּמַתִּי
אֶרֶץ, הֵינְנו שָׁמַיִם. וְהֵינְנו דְּכַתִּיב עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ.

עַל יִי אָמַר ר' אַבְא, אֲזוּ תַשֵּׁב לָא כְּתִיב, אֵלָא
אֲזוּ תִתְעַנַּג עַל יִי, הֵינְנו שָׁמַיִם. דְּכַתִּיב, (תהלים

11) רֹמְמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים. וְהִרְפַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי
אֶרֶץ, הֵינְנו אֶרֶץ הַחַיִּים, מִמַּשְׁמַע דְּכַתִּיב עַל
בְּמֹתֵי, לְאַכְלָלָא צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, דְּאֶקְרוֹן בְּמַתִּי
אֶרֶץ, וְהֵינְנו שָׁמַיִם דְּלְעֵילָא, וְאֶרֶץ דְּלְעֵילָא. וּמִלָּה
דְּאָמַר ר' שְׁמַעוֹן, הָכִי הוּא, וְכֹלָא חַד, דְּכַתִּיב
וְעַד עֲתִיק יוֹמֵיָא מְטָה וְגו', וְכֹל הַיְי מִיְלֵי לְאַתֶּר
חַד סְלָקִין.

אָמַר ר' אַבְא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, לֵימָא לִי מַר, הַאי
קָרָא בּוֹלִיָּה, בְּמַאי אִוְקִימְנָא לֵיהּ, דְּכַתִּיב
אֲזוּ תִתְעַנַּג עַל יִי וְהִרְפַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְמַעְלָה מִדְּאֶרֶץ הַזֶּה. וְאוֹתוֹ מְקוֹם
שְׁנַקְרָא בְּמַתִּי אֶרֶץ, הֵינְנו שָׁמַיִם, וְהֵינְנו
שְׁכַתוֹב עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ.

עַל הוּ – אָמַר רַבִּי אַבְא, לֹא כְּתוּב אֲזוּ
תַשֵּׁב, אֵלָא אֲזוּ תִתְעַנַּג עַל הוּ, הֵינְנו
שָׁמַיִם, שְׁכַתוֹב (תהלים 11) רֹמְמָה עַל הַשָּׁמַיִם

אֱלֹהִים. וְהִרְפַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ, הֵינְנו
אֶרֶץ הַחַיִּים, מִמַּשְׁמַע שְׁכַתוֹב עַל בְּמַתִּי,
מִזְרִי, פְּסוּק זֶה פְּלוּ בְּפִה בְּאַרְנוּ אוֹתוֹ,

וְהֶאֱבֹלְתִיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. אָמַר לִיה, הָא כְּלָא
 אֲתִמַּר, דְּתַפְנוּקָא וְעֵדוּנָא עַל יִי' בְּתִיב, אֲתֵר דְּאִיְהוּ
 לְעִילָא. וּכְתִיב וְעַד עֵתִיק יִזְמִיָא מְטָה וְגו'. עַל
 בְּמַתִּי אֶרְיָן כְּמָה דְּאֲתִמַּר.

וְהֶאֱבֹלְתִיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. כְּמָה דְּכְתִיב,
 (בראשית כז) וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מְטַל
 הַשָּׁמַיִם וְגו', וְהֵינּוּ נַחֲלַת יַעֲקֹב. וּבְרַפְתָּא דְּבְרִיךְ
 יִצְחָק לְיַעֲקֹב, עַל הָאִי שָׁמַיִם קָאֲמַר. וּבְרַכִּיָּה
 בְּבְרַפְתָּא, דְּזְמִינִין בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב, לְאַחִיָּא בְּהֵוּא טַלָּא
 לְזְמַנָּא דְּאֲתִי, דְּכְתִיב וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים. לָךְ וְלֹא
 לְאַחֵרָא. מְטַל הַשָּׁמַיִם, דְּבִיָּה זְמִינִין מִתְיָא לְאַחִיָּא
 לְזְמַנָּא דְּאֲתִי, דְּנַפִּיק מֵעֵתִיקָא לְזַעִירָא דְּאַפִּין.
 וְשָׂרְיָא בְּהָאִי שָׁמַיִם. אֲסַתְפַּל ר' אַבָּא וְאָמַר, הַשְׁתָּא
 אֲשַׁתְּמַע כְּלָא וְאֲשַׁתְּבַח דְּבְרַפְתָּא דְּיִצְחָק, עַלְלָא
 כְּמַאי דְּחֻשִׁיבְנָא.

לשון הקודש

הַשָּׁמַיִם וְגו', וְהֵינּוּ נַחֲלַת יַעֲקֹב. וְהַפְּרָכָה
 שְׁפָרָךְ יִצְחָק אֵת יַעֲקֹב, עַל הַשָּׁמַיִם הַלְלוּ
 הוּא אָמַר, וּבְרַכּוּ בְּבְרַכָּה, שְׁעֵתִידִים בְּנֵי
 יַעֲקֹב, לְהַחֲיוֹת בְּאוֹתוֹ טַל לְעֵתִיד לְבָא,
 שְׁכַתּוּב וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים, לָךְ וְלֹא
 לְאַחֵר. מְטַל הַשָּׁמַיִם, שָׂבוּ עֵתִידִים
 הַמַּתִּים לְהַחֲיוֹת לְעֵתִיד לְבָא. שְׂוִיצָא
 מִהַעֲתִיק לְזַעִיר אֲנַפִּין וְשׁוּרָה בַּשָּׁמַיִם

שְׁכַתּוּב אִז תַּתְעַנֵּג עַל ה' וְהִרְפַּבְתִּיךָ עַל
 בְּמַתִּי אֶרְיָן וְהֶאֱבֹלְתִיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב
 אָבִיךָ? אָמַר לוֹ, הָרִי הַכֹּל נֹאמַר כְּבַר,
 שְׁתַּפְנוּק וְעֵדוּן עַל ה' כְּתוּב, מְקוּם שֶׁהוּא
 לְמַעַלָּה, וּכְתוּב וְעַד עֵתִיק הַיָּמִים מְגִיעַ.
 עַל בְּמַתִּי אֶרְיָן, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר.
 וְהֶאֱבֹלְתִיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ, כְּמוֹ
 שְׁכַתּוּב (בראשית כז) וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מְטַל